

Bemærkninger til lovforslaget

Hensigten med dette lovforslag er først og fremmest at ændre Danmarks Radios styrelse, således at institutionen i sin programvirksomhed får bedre muligheder for at opfylde den eksisterende formålsparagraf. Denne paragraf, som socialistisk folkeparti ønsker bevaret i uændret form, har følgende ordlyd:

»Danmarks Radio har til opgave at udsende radiofoni- og fjernsynsprogrammer, der omfatter nyhedsformidling, oplysning, underholdning og kunst, og som er bestemt til modtagelse af almenheden her i landet. Ved programlægningen skal der lægges afgørende vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden, og der skal i programudbudet tilstræbes den størst mulige alsidighed.«

De seneste års erfaringer siden den nuværende lovs ikrafttræden den 1. april 1974 har vist, at den eksisterende styrelsesform har gjort det stadig vanskeligere for driftsledelsen og medarbejderne i Danmarks Radio at løse den opgave, de er pålagt i formålsparagraffen. Det hænger sammen med, at den gældende ordning, hvorefter radiatorådet på én og samme gang er administrativt, økonomisk og programmæssigt ansvarligt, har gjort det muligt for nogle medlemmer at misbruge den naturlige tilsynspligt til i de mindste detaljer at kritisere enkelte programmer på en måde og med en sådan vedholdenhed, at der uden overdrivelse kan tales om en hetz. Denne hetz har været særdeles farlig for Danmarks Radio, fordi den har haft til hensigt at undergrave det egentlige indhold i lovens formålsparagraf ved at udelukke eller begrænse kritiske og utraditionelle programmer.

Selv om anslagene imod formålsparagraffens klare ord om ytringsfrihed og alsidighed i så godt som alle tilfælde er blevet begået af et mindretal i radiatorådet, har de ikke desto mindre haft en mærkbar virkning i programvirksomheden. Utryghed, overdreven tilbageholdenhed og selvcensur i programarbejdet har været konsekvenserne af det misbrug, der er gjort af tilsynet med programvirksomheden. En ny styrelsesordning må derfor gennemføres for at sikre, at den samfundsmæssige kontrol med Danmarks Radio udøves på en måde,

der fremmer – og ikke hæmmer – institutionens bestræbelser på at opfylde formålsparagraffen.

Socialistisk folkeparti foreslår, at strukturen ændres på følgende måde:

1) Det økonomiske og administrative ansvar henlægges til et radiatoråd med elleve medlemmer. Seks af rådets medlemmer vælges af et bredt sammensat repræsentantskab, der som omtalt under nr. 2) få ansvaret for tilsynet med programvirksomheden. De øvrige fem medlemmer vælges af medarbejderne i Danmarks Radio. Som en selvstændig, men offentligt reguleret institution er Danmarks Radio særlig velegnet som foregangsinstitution, når det gælder en øget medarbejderindflydelse på ledelsesplan. Formand og næstformand vælges af rådet selv blandt de af repræsentantskabet udpegede medlemmer. Rådet vælges for fire år ad gangen og har, når det gælder budgetlægning, regnskabskontrol, besættelse af chefstillinger etc., samme ansvarsområde som det nuværende radiatoråd.

2) Ansvar for tilsynet med programvirksomheden placeres hos et bredt sammensat repræsentantskab, der efter nærmere angivne regler i lovforslaget har mulighed for at skride ind ved klare overtrædelser af formålsparagraffen. I repræsentantskabet skal følgende organer og organisationer repræsenteres:

- a) De i folketinget repræsenterede partier.
- b) Lytter- og fjernseerorganisationer med mindst 5.000 kontingentbetalende medlemmer. For hver påbegyndt 50.000 medlemmer får de yderligere en repræsentant.
- c) Lytter- og fjernseerorganisationer, der som repræsentanter for religiøse eller nationale mindretal er anerkendt af kulturministeren, uanset medlemstal.
- d) Alle organisationer og faglige sammenslutninger, der har overenskomst med Danmarks Radio, og som repræsenterer mindst 50 ansatte.
- e) Andre organisationer med et større antal medlemmer, der i betydeligt omfang arbejder med Danmarks Radio (her tænkes f. eks. på forfattere, skuespillere, instruktører, komponister etc.).